

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

BOSWEG 3

TE VOORST

GEMEENTE OUDE IJSSELSTREEK

Project: OUD.G16.ECO
Rapportnummer: 09065593
Status: Eindrapportage
Datum: 29 oktober 2009
Opdrachtgever: Gemeente Oude IJsselstreek
Postbus 42
7080 AA Gendringen
Tel. 0315 - 292292
Fax 0315 - 292293
Contactpersoon: Mevr. I. Testroet

Uitvoerder: Econsultancy bv
Havenstraat 124
7005 AG Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Fax 0314 - 365177
Mail Doetinchem@Econsultancy.nl

Opsteller: Mw. L. Hunink-Verwoerd
Paraaf:

Kwaliteitscontroleur: Ing. E.R. Witter
Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING.....	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	3
5.1	Vogels	3
5.2	Vleermuizen.....	4
5.3	Overige zoogdieren	5
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen.....	5
5.5	Libellen en vlinders	5
5.6	Vaatplanten.....	6
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	6
6.1	Flora- en faunawet.....	6
6.2	Algemene zorgplicht	6
6.3	Gebiedsbescherming.....	7
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	8

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van de gemeente Oude IJsselstreek opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Bosweg 3 te Voorst in de gemeente Oude IJsselstreek.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde richtlijnen en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 500 \text{ m}^2$) ligt aan de Bosweg 3, circa 1,4 km ten westen van de kern van Voorst in de gemeente Oude IJsselstreek (zie bijlage 1).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 41 C (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van de onderzoekslocatie X = 224.430, Y = 432.470. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 224/432.

De onderzoekslocatie betreft restaurant "Engbergen", dat is gevestigd op een oude rivierduin die begroeid is met bos. Het restaurant is opgebouwd uit hout. Op het dak is een koepel aanwezig. Het dak is grotendeels gedekt is met riet. Het overige deel is voorzien van een platdak. Ten oosten van het restaurant is een terras aanwezig, dat is opgebouwd uit een vlonder. De vlonder bevindt zich maximaal een halve meter boven de bodem, waardoor er onder de vlonder een ruimte aanwezig is. Op het terras is een houten overkapping aanwezig, met een platendak. Op het terras staat een aantal bomen die met de stam in een uitsparing in de vlonder staan. Aan de westzijde is ook ruimte onder het gebouw, waar opgestapeld brandhout aanwezig is. Het gaat om boomsoorten als eik, beuk en douglasspar met een diameter van circa 40 centimeter. Oostelijk op de onderzoekslocatie bevindt zich een houten kiosk.

Zuidelijk van het restaurant bevindt zich een midgetgolfbaan, en ten noorden een speeltuin. Het terrein dat behoort bij het restaurant is omgeven door een hek. Het bosgebied, waar de onderzoekslocatie del van uitmaakt, strekt zich uit in zuidelijke richting. Ten noordwesten van de onderzoekslocatie bevindt zich een boerderij. Noordelijk van de onderzoekslocatie is recentelijk een poel gegraven ten behoeve van natuurontwikkeling.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

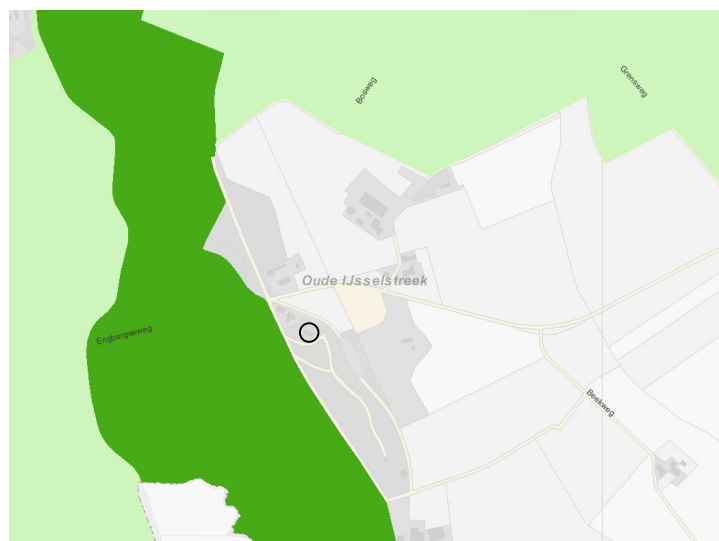
3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied.

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie en het omliggende bos ligt niet binnen de ecologische hoofdstructuur. Ten westen van de onderzoekslocatie bevindt zich een strook die is aangewezen als EHS-Natuur. Verder liggen er ten westen en ten noorden van de onderzoekslocatie ecologische verbindingzones langs de Oude IJssel en de Aa-strang.

EHS Vastgesteld door PS juli 2009

- Natuur
- Ecologische verbindingzone

Figuur 1: ligging onderzoekslocatie ten opzichte van de EHS

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De opdrachtgever is voornemens het restaurant te vernieuwen om aan de eisen van de huidige tijd te voldoen. Hiertoe zal het restaurant worden gesloopt. Ter plaatse van de huidige bebouwing zal nieuwbouw plaatsvinden, waarbij het oppervlakte van de bebouwing wordt vergroot. Het restaurant zal in dezelfde stijl weer worden opgebouwd. Ten behoeve van de plannen zullen enkele bomen worden gekapt, op plaatsen waar de bebouwing wordt uitgebreid. Deze bomen bevinden zich direct naast het huidige pand en/of staan op het huidige terras.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt zijn gegevens van de Gemeente Oude IJsselstreek geraadpleegd. In de directe omgeving van de onderzoekslocatie, dat bestaat uit agrarisch gebied, is door Adviesbureau Mertens in 2006 een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 22 oktober 2009. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok niet is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels. Bij de inventarisatie van het omliggende gebied door Bureau Mertens zijn geen vogels geïventariseerd.

De onderzoekslocatie is gelegen in een gemend bos waarvan diverse vogelsoorten gebruik zullen maken. Hierbij gaat het om bosvogels als spechten en mezen. Op de onderzoekslocatie bevinden zich hoge bomen, zonder ondergroei van struikgewas. Door het ontbreken van struikgewas zijn de broedmogelijkheden op de onderzoekslocatie beperkt. De bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op de aanwezigheid van holtes. Deze zijn niet aangetroffen. In de bomen zijn geen horsten aangetroffen van roofvogels. Gelet het ontbreken van horsten, nestresten en holtes en het feit

dat de onderzoekslocatie onrustig is door het gebruik als restaurant met midgetgolfbaan en speeltuin, is de aanwezigheid nestplaatsen van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd, niet te verwachten. De bebouwing op de onderzoekslocatie is ontoegankelijk voor broedvogels, ook zijn er aan de buitenzijde van het gebouw geen geschikte nestplaatsen aanwezig.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals kauw, tortelduif en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (*Limpens et al 2009*) is de onderzoekslocatie gelegen in een gebied waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, Bechstein's vleermuis, Brandt's vleermuis en baardvleermuis. Van bovenstaande soorten zijn gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis gebouwbewonende soorten. De overige soorten hebben verblijfplaatsen in bomen.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is niet geschikt voor vleermuizen. Er zijn geen spouwruimtes aanwezig die middels stootvoegen bereikbaar zijn voor vleermuizen. Verder zijn er nergens openingen of ruimtes achter betimmeringen waargenomen, waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Boven het restaurant bevindt zich geen geschikte zolderruimte voor vleermuizen. De bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op de aanwezigheid van holtes. Deze zijn niet aangetroffen. Op basis van het ontbreken van geschikte verblijfsmogelijkheden kan het worden uitgesloten dat zich een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen op de onderzoekslocatie bevindt.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Er wordt niet verwacht dat zich in de directe omgeving van de onderzoekslocatie bomen bevinden met holtes die in gebruik zijn door vleermuizen en door de werkzaamheden zullen worden verstoord. Boombewonende vleermuissoorten zijn vaak vrij flexibel en verhuizen vaak meerdere keren binnen het seizoen tussen verschillende bomen. Eventuele verblijfplaatsen in de bebouwing in de omgeving ondervinden door de afstand tot de bouwlocatie geen hinder van de ingreep op de onderzoekslocatie.

Foeragerende vleermuizen

Het habitat op de onderzoekslocatie bestaat uit relatief gesloten bos. Vleermuizen fourageren graag in open en structuurrijk gebied, waardoor kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie geen optimaal foerageerhabitat voor vleermuizen vormt. Het open gebied in de omgeving van de onderzoekslocatie is door bureau Mertens geïnventariseerd op de aanwezigheid van vleermuizen. In totaal zijn drie soorten vleermuizen aangetroffen, waaronder gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. De soorten zijn foeragerend vastgesteld. In de bosschages die grenzen aan het geïnventariseerde gebied, waaronder de onderzoekslocatie, zijn door het bureau geen aanwijzingen gevonden op de aanwezigheid van verblijfplaatsen of kolonies.

Vliegroutes

Vleermuizen gebruiken lijnvormige landschapselementen ter oriëntatie om zich te verplaatsen in het landschap. De onderzoekslocatie heeft een gesloten structuur en maakt geen deel uit van een lijnvormig landschapselement. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie en de kap van enkele bomen worden dan ook geen vliegroutes verstoord.

5.3 Overige zoogdieren

Het bosgebied waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt vormt een geschikt habitat voor verscheidene grondgebonden zoogdieren. Op de onderzoekslocatie zelf zijn door het ontbreken van struikgewas en het recreatieve gebruik weinig mogelijkheden. Onder de vlonder en deels onder het gebouw is ruimte aanwezig is. Aan de westzijde van het gebouw bevindt zich in deze ruimte opgestapeld brandhout. Deze droge ruimte en het gestapelde hout vormt voor zoogdieren een prima schuilgelegenheid. Tijdens het veldbezoek is in de ruimte een wild konijn waargenomen. Voor de meeste algemeen voorkomende soorten, waaronder konijn, geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

Voor de eekhoorn en de steenmarter geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen sporen aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie door steenmarter. Ook de aanwezigheid van een konijn en het drukke recreatieve gebruik van de onderzoekslocatie maken het niet aannemelijk dat steenmarter van de onderzoekslocatie gebruik maakt. Door Bureau Mertens is in het bosgebied, nabij de onderzoekslocatie een eekhoornnest waargenomen. In de bomen op de onderzoekslocatie zijn tijdens het veldbezoek van het onderhavige onderzoek echter geen nesten van eekhoorn aangetroffen. Door de kap van enkele bomen op de onderzoekslocatie gaat er dan ook geen verblijfplaats van eekhoorn verloren.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens gegevens van RAVON en Provincie Gelderland (Atlas reptielen en amfibieën 1985-2005) zijn in het kilometerhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, geen soorten waargenomen. De beschermde rugstreeppad is ten westen van Gendringen waargenomen. Bij de inventarisatie van het omliggende gebied door Bureau Mertens zijn enkel gewone pad en bruine kikker aangetroffen.

Doordat wateroppervlakten als vijvers en sloten op de onderzoekslocatie ontbreken is het uit te sluiten dat er voortplantingsmogelijkheden zijn op de locatie voor amfibieën en vissen. Ten noorden van de onderzoekslocatie is recentelijk een poel aangelegd, deze is nog niet gekoloniseerd door amfibieën. Amfibieën kunnen in het bosgebied overwinteren onder takkenhopen, humus en houtstapels.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn geen waarnemingen van reptielen bekend.

5.5 Libellen en vlinders

Voor libellen geldt dat ze water nodig hebben ter voortplanting en gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie voldoende geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

Volgens de inventarisatie van de omgeving door Bureau Mertens zijn er drie beschermde plantensoorten aangetroffen. Het gaat daarbij om dotterbloem, ruig klokje en gewone vogelmelk. Dotterbloem komt voor aan de oevers van de Regnieter bach en de Voortstschse waterleiding. Gewone vogelmelk is op verschillende plaatsen, waaronder op het onderhoudspad langs de Zwarte beek waargenomen. Ruig klokje groeit in de berm van de Bosweg en is hier mogelijk door mensen als zaad of plant ingebracht.

De onderzoekslocatie vormt door het hoge en droge biotoop geen geschikt habitat voor de (genoemde) beschermde soorten. Op de onderzoekslocatie is door het dichte bladerdek en het recreatieve gebruik geen ondergroei aanwezig. Beschermde vaatplanten zijn op de onderzoekslocatie dan ook niet te verwachten

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er overtredingen te voorkomen voor broedvogels. Voor de overige soortgroepen zijn, door het ontbreken van geschikt habitat en/of verblijfindicaties, of door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen. Nestplaatsen van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespendif en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd.

Op de onderzoekslocatie zijn geen nestplaatsen te verwachten van vogelsoorten die jaarrond zijn beschermd. Om de versturende werking van de kap van de bomen op het omliggende bosgebied tot een minimum te beperken en het risico op het wegnemen van nestplaatsen van algemene vogelsoorten uit te sluiten wordt geadviseerd de kap in buiten het broedseizoen plaats te laten vinden. Globaal wordt de periode maart tot half augustus aangehouden. Er wordt echter in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Algemene zorgplicht

Voor te verwachten grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting die plaats zullen vinden op de onderzoekslocatie. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. In dit geval betekent dat er rekening met konijnen en amfibieën gehouden moet worden wanneer houtstapels worden verwijderd. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap. De minst versturende periode voor de kap van de bomen en de sloop is in november.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Ten westen van de onderzoekslocatie bevindt zich een strook die is afgewezen als EHS-Natuur. Verder liggen er ten westen en ten noorden van de onderzoekslocatie ecologische verbindingzones langs de Oude IJssel en Aa-strang. De onderzoekslocatie en het omliggende bos ligt niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur. Gelet op de aard van de ingreep, het onveranderende gebruik van de onderzoekslocatie en de ligging buiten de EHS worden geen negatieve effecten verwacht. Negatieve effecten op Natura 2000 gebieden zijn door de onderlinge afstand van ruim 20 kilometer niet aan de orde. Dit betreffen de Natura 2000-gebieden "Gelderse Poort", "Korenburgerveen", "Bekendelle" en "Wooldse Veen".

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Gemeente Oude IJsselstreek een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Bosweg 3 te Voorst in de gemeente Oude IJsselstreek.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep

De opdrachtgever is voornemens het restaurant te vernieuwen om aan de eisen van de huidige tijd te voldoen. Hiertoe zal het restaurant worden gesloopt. Ter plaatse van de huidige bebouwing zal nieuwbouw plaatsvinden, waarbij het oppervlakte van de bebouwing wordt vergroot. Het restaurant zal in dezelfde stijl weer worden opgebouwd. Ten behoeve van de plannen zullen enkele bomen worden gekapt, op plaatsen waar de bebouwing wordt uitgebreid. Deze bomen bevinden zich direct naast het huidige pand en/of staan op het huidige terras.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

De onderzoekslocatie is gelegen in een gemend bos waarvan diverse vogelsoorten gebruik zullen maken. Gelet het ontbreken van horsten, nestresten en holtes en het feit dat de onderzoekslocatie onrustig is door het gebruik als restaurant met midgetgolfbaan en speeltuin, is de aanwezigheid nestplaatsen van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd, op de onderzoekslocatie niet te verwachten. Op basis van het ontbreken van geschikte verblijfsmogelijkheden kan worden uitgesloten dat zich een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen op de onderzoekslocatie bevindt. Onder de vlonder en deels onder het gebouw is ruimte aanwezig is, tijdens het veldbezoek is in deze ruimte een wild konijn waargenomen. De aanwezigheid van een konijn en het drukke recreatieve gebruik van de onderzoekslocatie maken het niet aannemelijk dat steenmarter van de onderzoekslocatie gebruik maakt. In de bomen op de onderzoekslocatie zijn tijdens het veldbezoek geen nesten van eekhoorn aangetroffen. Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat.

Maatregelen ter voorkoming van negatieve effecten:

Over het algemeen kan schade aan broedvogels worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten of geheel buiten het broedseizoen uit te voeren.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. In dit geval betekent dat er rekening met konijnen en amfibieën gehouden moet worden wanneer houtstapels worden verwijderd. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap. De minst versturende periode voor de kap van de bomen is in november.

Gebiedsbescherming

De EHS zal niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is.

Tabel I. Overzicht verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	mogelijk	nee	nee	bomen kappen buiten het broedseizoen
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	nee	nee	nee	-
	Foeragegebied	nee	nee	nee	-
	Vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		nee	nee	nee	-
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

Engbergseweg

poel

boerderij

boerenschuur

Bosweg

speeltuin

locatiegrens

restaurant
(nr. 3)

douglass

eik

beuk

vlonder terras

midgetgolfbaan

foto 3

foto 4

foto 5

foto 2

foto 1

foto 6

hek

P

P

P

P

LEGENDA:

- gras
- grind
- water
- parkeerplaats
- boom
- bos
- talud
- overkapping
- bebouwing
- standplaats + richting fotoname

0 m 37,5 m

TITEL: locatieschets

A4

Eco consultancy.nl

PROJECT: OUD.G16.ECO

NUMMER: 09065593

SCHAAL: 1:750

DATUM: 29-10-2009

GETEKEND: SCa

BIJLAGE: 2a

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Ingang restaurant met overkapping.

Foto 2. Het restaurant is voorzien van een koepel en rieten dak.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. Onder het restaurant is ruimte aanwezig waarvan met houtstapels.

Foto 4. Restaurant op rivierduin, speeltuin op voorzijde.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 5. Midgetgolfbaan ten zuiden van restaurant.

Foto 6. Omliggende bos.

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H.J.G.A, Regelink, R, Koelman, R. Zoogdierenvereniging VZZ, Vleermuizen en planologie, cursusdictaat, 2009.
- Lange, L., Twisk, P., Winden, A. van, Diepenbeek, A. van 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming 2003, 2de druk, Utrecht.
- Te Linde, B. en van den Berg L.J., 2003, Atlas van de flora van Oost Gelderland, Stichting de Maandag, Ruurlo.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij
- Spitzen - van der Sluijs, A.M., G.W. Willink, R. Cremers, F.G.W.A. Ottburg, R.J. de Boer, P.M.L.. Pfaff, W.W. de Wild, D.J. Stronks, R.J.H. Schröder, M.T. de Vos, D. M. Soes, P. Frigge & P.J.H. Struijk, 2007. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland. 1985 - 2005. Stichting RAVON, Nijmegen.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

- www.minlnv.nl (natuurwetgeving)
- www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
- www.natuurkalender.nl (beperkte verspreidingsgegevens)
- www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- www.atlasgroengelderland.nl
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de enige wet die de bescherming van wilde dier- en plantensoorten in Nederland regelt. In deze wet zijn de soortbeschermingsparagrafen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn opgenomen. De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om de in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen (zie tabel I). De Flora- en faunawet hanteert een drietal beschermingscategorieën (zie tabel II). De volledige lijsten met beschermde soorten zijn (vanwege de omvang) terug te vinden op de website van het Ministerie van LNV. Indien een activiteit niet verstorend werkt of geen nadelige gevolgen heeft, waardoor aangetoond kan worden dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden voor de in het gebied voorkomende beschermde soorten, hoeft er in de meest voorkomende gevallen geen ontheffing aangevraagd te worden. Ook al vindt er geen overtreding plaats dan dient er ten alle tijden rekening gehouden te worden met de Algemene Zorgplicht (Tabel III).

Tabel I. *Verbodsbepalingen Flora- en faunawet*

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Artikel 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Tabel II. *Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet*

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voor verstoring bij alle overige activiteiten is wel een ontheffing nodig. De ontheffingaanvraag wordt dan getoetst aan het criterium 'Doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (de zogenaamde 'lichte toets').
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets').
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

In oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. De Natuurbeschermingswet omvat de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Door de verankering van de Europese wetgeving in de Natuurbeschermingswet ten aanzien van gebieden zullen de termen habitat- en vogelrichtlijngebied komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie.

In Nederland wordt een vergunningsstelsel toegepast waardoor een zorgvuldige afweging rondom projecten die gevolgen kunnen hebben in en op Natura-2000 gebieden gewaarborgd is. De vergunningen worden beoordeeld en afgegeven door de provincies of door het ministerie van LNV via Dienst Regelingen. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. In deze plannen staat wat wel en wat niet mag in en om een Natura-2000 gebied. Tot die tijd zal er per project beoordeeld moeten worden of er een mogelijk significant effect te verwachten valt op een beschermd gebied. In de Natuurbeschermingswet zijn tevens de Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands (Verdrag van Ramsar, Wetlands conventie) opgenomen.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De natuur in Nederland is behoorlijk versnipperd. Om daar verandering in aan te brengen werken het Rijk en de provincies sinds 1990 aan de aanleg van een duurzaam, samenhangend netwerk van grote en kleine natuurgebieden: de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones.

Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de vaak verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Zo'n zone kan bestaan uit natuurvriendelijke oevers, houtsingels, bosjes, heidevelden en struweel. Maar het kan ook een serie poelen zijn, kruidenrijk grasland, natte weilanden of graanakkers. Dieren en planten kunnen zich zo van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het Ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen Rode Lijsten samengesteld, die regelmatig bijgewerkt worden. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. In door het Ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen staan welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor compensatieverplichtingen.